

عنوان مقاله:

نگاهی دیگر به رویین تنی اسفندیار در شاهنامه

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 21، شماره 71 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مهدی دشتی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

از جمله جذابیت‌های داستان رستم و اسفندیار، رویینتنی اسفندیار است؛ پهلوانی که گمان می‌رود از آسیب سلاح در امان است و به جنگ مردی می‌رود که ششصد سال است که دیو و دد را مغلوب خویش ساخته‌است. لیکن با کمال شگفتی، این رویینتنی نه تنها کارساز نیست، بلکه گویی شکست و مرگ اسفندیار را هم سرعت می‌بخشد. اما چرا چنین میشود تاملی در شاهنامه ما را با ویژگی‌هایی از رویینتنی آشنا می‌سازد که عبارتند از: 1 صفت رویینتنی خاص اسفندیار و منحصر بدو نیست و پهلوانان دیگری هم بدان موصوف هست ند. 2 علی رغم رویین تنی، اسفندیار زره میپوشد و آسیب میپذیرد. 3 اسفندیار خود هرگز بدین امر تصریح نکرده، ادعایی نداشته است. 4 همه، حتی آنان که اسفندیار را رویینتن میدانند، در نبرد او با رستم دل نگرانند و رستم را پیروز می‌شمارند. 5 متن شاهنامه در باب چگونگی رویینتن شدن اسفندیار، کاملاً خاموش است. 6 در متن، تصریح غیرقابل تاویلی بدین معنا نمی‌یابیم که رویین تنی یعنی آسیب ناپذیری. بنابراین، رویینتنی اسفندیار باید مفهومی دیگر داشته باشد. به گمان نویسنده، رویین تنی در شاهنامه رمزی است از شکستناپذیری؛ شکستناپذیری متوهمی که غالباً در ذهن مردم در باب پهلوانان بزرگ وجود دارد؛ معنایی که در وقت رویارویی با مرگ فرو میریزد.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، فردوسی، رویینتنی، اسفندیار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/667128>

